Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000229

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 04-02-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Величко Руслана Миколаївна
2. Ruslana M. Velychko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 02-04-2026

Спеціальність за освітою: Середня освіта (Природничі науки)

Місце роботи здобувача: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11801

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.35.07

Тема дисертації:

1. Формування дослідницької компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти в процесі практико-орієнтованої підготовки в університетах

2. Formation of Research Competence of Future Heads of General Secondary Education Institutions in the Process of Practice-Oriented Training at Universities

Реферат/анотація:

1. Дисертація присвячена визначенню, обґрунтуванню та експериментальній перевірці ефективності організаційно-педагогічних умов формування дослідницької компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти у процесі практико-орієнтованої підготовки. Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в тому, що: п уперше визначено, обґрунтовано та експериментально перевірено організаційно-педагогічні умови формування дослідницької компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти в процесі практико-орієнтованої підготовки: створення мотиваційного освітнього середовища випускової кафедри університету, сприятливого для формування дослідницької компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти; активізація

застосування технології кайдзен у формуванні дослідницької компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти; уведення та використання в процесі підготовки онлайн-курсу «Науково-дослідницький практикум освітнього менеджера» для неформальної освіти магістрантів; реалізація стейкголдерського підходу у формуванні дослідницької компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти; розроблено модель їх реалізації, яку складають методологічно-цільовий, змістово-практичний та діагностико-результативний блоки; □ уточнено суть поняття «дослідницька компетентність майбутнього керівника закладу загальної середньої освіти» як інтегральне особистісно-діяльнісне утворення, що є збалансованим поєднанням знань, умінь, навичок і досвіду, котрі забезпечують єдність теоретичної і практичної готовності до дослідницької діяльності, спрямованої на перетворення управлінської практики для самостійного виконання дослідницьких завдань у межах функціонально-посадових обов'язків у закладах загальної середньої освіти та розвитку професійної управлінської майстерності; «дослідницька діяльність майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти» як спеціально організована дидактична підсистема у системі практико-орієнтованої підготовки в університеті, яка стимулює інтелектуальну навчально-пізнавальну діяльність, зорієнтовану на дослідження певних явищ (предметів, процесів) у контексті управлінсько-педагогічної діяльності освітніх менеджерів з метою оволодіння новими знаннями про неї та їх використання у майбутньому на практиці; конкретизовано компонентну структуру дослідницької компетентності майбутнього керівника закладу загальної середньої освіти (мотиваційно-саморегуляційний, когнітивно-інформаційний та практично-діяльнісний компоненти); □ удосконалено навчально-методичне забезпечення практико-орієнтованої підготовки майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти в освітньому процесі університету, критеріально-діагностичний інструментарій оцінювання рівнів сформованості дослідницької компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти; □ подальшого розвитку набули форми організації навчання магістрантів (гостьові лекції стейкголдерів, науково-дослідницькі воркшопи, тренінги, вебінари, форуми, конференції, круглі столи, освітній консалтинг), дослідницькі методи (міні-дослідження, вебквести, експеримент), інтерактивної візуалізації навчального матеріалу, проєктів, кейс-метод, Q&A session (питання-відповіді), Buzz session (неформальне обговорення), Incident process (аналіз ситуацій) та Interactive&collaborative whiteboards (спільні інтерактивні дошки); Agile-методи (Scrum, Kanban, Lean Thinking) тощо), технології проблемного навчання, кайдзен, інтерактивні, проєктні, цифрові, коучингові технології, кейсові та тренінгові технології. Практичне значення одержаних результатів дослідження полягає у створенні, обґрунтуванні й апробації авторської моделі реалізації організаційно-педагогічних умов формування дослідницької компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти в процесі практико-орієнтованої підготовки; розробленні та упровадженні онлайн-курсу «Науково-дослідницький практикум освітнього менеджера», онлайн-платформи «Інтерактивні навчальні онлайн-студії»; розробленні та використанні комплексних завдань для проєктно-аналітичної діяльності «Модель ефективного управління закладом загальної середньої освіти в умовах освітніх змін: наука, практика, міжнародний контекст», управлінських кейсів; проведенні науково-комунікаційних івентів типу інтерактивних консалтинг-семінарів, інформаційних інтенсивів, воркшопів, тренінгів, зокрема, авторського тренінгу «Кайдзен як інструмент розвитку керівника закладу освіти», науково-дослідницького воркшопу на тему «Кайдзен у підготовці тез доповіді на конференцію»; реалізації у межах виробничої управлінсько-дослідницької практики практико-орієнтованого модуля «Наставницька дослідницька лабораторія» (настановча сесія, етап наставницького супроводу дослідження, етап розробки управлінського рішення та захист проєкту).

2. The dissertation is devoted to the identification, substantiation, and experimental verification of the effectiveness of organisational-pedagogical conditions for the formation of research competence of future heads of general secondary education institutions in the process of practice-oriented training. The scientific novelty of the obtained research results lies in the fact that: – for the first time, organisational-pedagogical conditions for the formation of research competence of future heads of general secondary education institutions in the process of practice-oriented training have been identified, substantiated, and experimentally verified, including: creation of a motivational educational environment of the graduating department; intensification of kaizen technology

application; introduction and use of the online course Research Practicum for an Educational Manager for non-formal education of master's students; implementation of a stakeholder approach; and development of a model for their implementation comprising methodological-goal-oriented, content-practical, and diagnostic-resultative blocks; – the essence of the concept research competence of a future head of a general secondary education institution has been clarified as an integral personal-activity construct that combines knowledge, skills, abilities, and experience ensuring the unity of theoretical and practical readiness for research activity aimed at transforming managerial practice and independently performing research tasks within official duties, as well as the development of professional managerial mastery; the concept research activity of future heads of general secondary education institutions has been clarified as a specially organised didactic subsystem within the system of practice-oriented university training that stimulates intellectual educational-cognitive activity focused on investigating specific phenomena (objects, processes) in the context of managerial-pedagogical activity of educational managers with the aim of acquiring new knowledge and applying it in future practice; the component structure of research competence (motivational-self-regulatory, cognitive-informational, and practical-activity components) has been specified; – educational-methodological support for practice-oriented training of future heads of general secondary education institutions in the university educational process, as well as criterion-diagnostic tools for assessing levels of research competence formation, has been improved; – further development has been achieved in the forms of organisation of master's students' learning (guest lectures by stakeholders, research workshops, trainings, webinars, forums, conferences, round tables, educational consulting), research methods (mini-research projects, web quests, experiments), interactive visualisation of educational content, projects, case method, Q&A sessions, buzz sessions, incident process, and interactive and collaborative whiteboards; Agile methods (Scrum, Kanban, Lean Thinking), problem-based learning technologies, kaizen, interactive, project-based, digital, coaching, case-based, and training technologies. The practical significance of the research results consists in the creation, substantiation, and approbation of an authorial model for implementing organisational-pedagogical conditions for the formation of research competence of future heads of general secondary education institutions in the process of practice-oriented training; development and implementation of the online course Research Practicum for an Educational Manager and the online platform Interactive Online Learning Studios; development and use of comprehensive tasks for project-analytical activity Model of Effective Management of a General Secondary Education Institution under Educational Change: Science, Practice, International Context, and managerial cases; organisation of scientific-communication events such as interactive consulting seminars, information intensives, workshops, and trainings, including the author's training Kaizen as a Tool for the Development of an Educational Institution Head and the research workshop Kaizen in Preparing Conference Abstracts; implementation, within the framework of professional managerial-research internship, of the practice-oriented module Mentoring Research Laboratory (orientation session, mentoring support of research, development of a managerial decision, and project defence).

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Гриньова М. В., Величко Р. М. Практична реалізація технології кайдзен у формуванні дослідницької компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти. Витоки педагогічної майстерності. Полтава, 2023. Вип. 32. С. 68–74. DOI: https://doi.org/10.33989/2075-146x.2023.32.292629

- 2. Величко Р. М. Практико-орієнтована модель формування дослідницької компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти. Вісник Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка. Глухів, 2024. Вип. 1 (54). С. 144–149. DOI: https://doi.org/10.31376/2410-0897-2024-1-54-144-149
- 3. Величко Р. М. Професіограма майбутнього керівника закладу загальної середньої освіти: практико-орієнтований підхід. Імідж сучасного педагога. 2024. № 4 (217). С. 47–51. DOI: https://doi.org/10.33272/2522-9729-2024-4(217)-47-51
- 4. Величко Р. М. Проєктний підхід у практиці формування дослідницької компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти. Суспільство та національні інтереси. 2025. № 12 (20). С. 232–244. DOI: https://doi.org/10.52058/3041-1572-2025-12(20)-232-244
- 5. Величко Р. М. Стейкголдерський підхід як основа якісної підготовки освітніх менеджерів. Вісник науки та освіти. 2025. № 11 (41). С. 1903–1916. DOI: https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-11(41)-1903-1916
- 6. Величко Р. М. Особливості практичної підготовки майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти в університетах. Дидаскал : часопис : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. «Реформування вищої освіти в контексті забезпечення сталого розвитку суспільства», 5–16 лист. 2022 р. / Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка. Полтава, 2022. № 23. С. 56–59.
- 7. Величко Р. М. Мотиваційні аспекти дослідницької діяльності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти. Дидаскал : часопис : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. «Європейський вектор розвитку вищої освіти України», 14–15 листоп. 2023 р. / Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка. Полтава, 2023. № 24. С. 65–68.
- 8. Величко Р. М. Сутність дослідницької компетентності керівника закладу загальної середньої освіти. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали VII Міжнар. наук.-практ. конф. (Харків, 16–18 берез. 2023 р.) / Харків. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків, 2023. С. 1126–1129.
- 9. Гриньова М. В., Величко Р. М. Структурні компоненти дослідницької компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти. Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXX КАРИШИНСЬКІ ЧИТАННЯ) : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої розробкам моделей підготовки майбутнього вчителя до педагогічної діяльності в Новій українській школі (м. Полтава, 25–26 трав. 2023 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. С. 3–5.
- 10. Величко Р. М. Зміст практико-орієнтованого підходу у процесі формування дослідницької компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти. Слово і справа Антона Макаренка: український та європейський контексти : матеріали XXII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 16–17 берез. 2023 р.). «Управлінська майстерність керівника закладу освіти», «Управління проєктами у сфері науки, освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві» : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінарів (м. Полтава, 16–17 берез. 2023 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. С. 140–142.
- 11. Sas N., Grynova M., Zanatta O. A., Pinto L. R., Velychko R., Tkachenko M. Definition, classification, characteristics and opportunities of development receptivity to the new. Lifelong learning: models and methods of implementation: collective monograph. Kharkiv : PC TECHNOLOGY CENTER, 2023. P. 116–147. DOI: https://doi.org/10.15587/978-617-7319-70-1.CH5 (Scopus). URL: https://www.scopus.com/record/display.uri?eid=2-s2.0-85205820742&origin =resultslist&sort=plf-f&src=s&sid=bacbee0b358d8adff472b7e36b32e488&sot =aff&sdt=cl&s=AF-ID%2860104398%29&sl=15&sessionSearchId= bacbee0b358d8adff472b7e36b32e488&relpos=6
- 12. Гриньова М. В., Величко Р. М. Шляхи формування дослідницької компетентності майбутніх керівників закладів загальної середньої освіти: ресурсно-орієнтоване навчання та технологія кайдзен. Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка : зб. тез доповідей IV Міжнар. наук.-практ.

інтернет-конф. (м. Полтава, 22–23 лютого 2024 р.). Полтава, 2024. С. 337–340.

- 13. Величко Р. М. Формування персонального бренду керівника закладу загальної середньої освіти. Інноваційні аспекти освітнього та проєктного менеджменту: досвід А. Макаренка в діалозі із сучасністю : матеріали XXIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 14-15 берез. 2024 р.). «Управлінська майстерність керівника закладу освіти», «Управління проектами у сфері науки, освіти, інновацій та інформатизації», «Управління інноваційною діяльністю в освіті та у виробництві» : матеріали Всеукр. наук.-практ. семінарів (м. Полтава, 14-15 берез. 2024 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2024. С. 22–124.
- 14. Величко Р. М. Професіографічний підхід до практичної підготовки майбутнього керівника закладу загальної середньої освіти. Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXXI КАРИШИНСЬКІ ЧИТАННЯ) : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 110 річниці університету (м. Полтава, 30–31 трав. 2024 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава, 2024. С. 56–59.
- 15. Гриньова М. В., Величко Р. М. Методологічні підходи до реалізації дидактичних умов формування дослідницької компетентності майбутніх освітніх менеджерів. Основні цілі стратегії сталого розвитку: проблеми та перспективи : матеріали І Міжнар. наук.-практ. форуму (м. Полтава, 26 версеня 2024 р.) / за заг. ред. проф. М. В. Гриньової. Полтава, 2024. С. 344–346.
- 16. Величко Р. М. Тренінг для майбутніх керівників закладів освіти як ефективна форма набуття управлінсько-дослідницьких компетентностей. Дидаскал : часопис : зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф. «Фундаментальні засади та імплементація педагогіки миру в Україні й світі», 19–20 листоп. 2024 р. / Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка. Полтава, 2025. № 25. С. 48–51.
- 17. Величко Р. М. Воркшоп як інноваційна форма практико-орієнтованого навчання у процесі формування дослідницької компетентності майбутніх освітніх менеджерів. Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка : зб. тез доповідей V Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Полтава, 20–21 лютого 2025 р.). Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025. С. 520–523.
- 18. Величко Р. М. Agile-технологія у системі практико-орієнтованого навчання майбутніх освітніх менеджерів. Сучасні технології формування конкурентоспроможного менеджера: методологія, практика, перспективи : матеріали Всеукр. наук. форуму (м. Полтава, 13-14 берез. 2025 р.) / за заг. ред. проф. М. В. Гриньової. Полтава, 2025. С. 68–70.
- 19. Гриньова М. В., Величко Р. М. Міжнародна діяльність в Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка. Адаптивні процеси в освіті : зб. матеріалів (тез доповідей) 4пго Міжнар. наук. форуму / за заг. ред. Г.В. Єльникової. Київ, 2025. С. 257–259.
- 20. Величко Р. М. Стейкголдерський підхід у системі практичної підготовки майбутнього керівника закладу загальної середньої освіти. Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXXII КАРИШИНСЬКІ ЧИТАННЯ) : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 29–30 трав. 2025 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава, 2025. С. 78–80.
- 21. Величко Р. М. Роль педагогічної майстерності у процесі формування дослідницької компетентності майбутніх освітніх менеджерів. Педагогічна майстерність майбутнього вчителя: поступ, становлення, удосконалення і зростання : матеріали Міжнар. наук.-практ. форуму (м. Полтава, 5 червня 2025 р.) / за ред. проф. М. В. Гриньової. Полтава, 2025. С. 710–712.

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: створення принципово нової моделі формування дослідницької компетентності майбутніх кервників ззсо

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гриньова Марина Вікторівна

2. Maryna V. Grynova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3912-9023

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тимошко Ганна Миколаївна

2. Ganna M. Tymoshko

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0996-6138

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02125674

Місцезнаходження: вул. Гетьмана Полуботка, Чернігів, Чернігівський р-н., 14013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Приходькіна Наталія Олексіївна

2. Nataliia O. Prykhodkina

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9965-6912

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад вищої освіти "Університет менеджменту освіти"

Код за ЄДРПОУ: 35830447

Місцезнаходження: вул. Січових стрільців, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жданова-Неділько Олена Григорівна
2. Olena G. Zhdanova-Nedilko

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1414-2355

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабенко Ірина Василівна
2. Iryna V. Babenko

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6481-014X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Код за ЄДРПОУ: 31035253

Місцезнаходження: вул. Остроградського, Полтава, Полтавський р-н., 36003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Кононец Наталія Василівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Кононец Наталія Василівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	Лобач Катерина Василівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна